A°. 1802. **Nº. 67**

BATAAFSCHE BINNENLANDSCHE COURANT.

DONDERDAG DEN 3 JUNY.

BATAAFSCHE REPUBLYK.

MIDDELBURG *den* 29 *May*. Men verneemt, dat, wegens het verongelukken van het *Oost-Indisch* Schip *Vrede en Rust*, Kaptein *Ulke Barends*, laatst van hier naar *Batavia* vertrokken, (waaromtrent zig de zorgelykste gerugten verspreid hadden,) tot heden toe, geenerhande berigten aan het *Oost-Indisch* Huis zyn ingekomen.

HELVOETSLUIS *den* 31 *May*. Den 28., des namiddags, zeilde, van hier in zee, 's Lands Brik van Oorlog DE VLIEG, Luitenant *Arkenhout*, en 's Lands Kotter van Oorlog THE ROSE, Luitenant *Dingwans*, onder Convooy, hebbende twee Smakken en vyftien Bommen met troepen, naar *Texel*. (Volgens berigten uit *Amsterdam* van den 31., zyn de beide gemelde Schepen, benevens DE SPION, en het byhebbend Convooy, reeds werkelyk behouden in *Texel* binnen gekoomen.)

ENKHUIZEN *den* 30 *May*. De dag van het uitzeilen der Haringschepen voor dit Quartier is bepaald op Maandag den 14. Juny, terwyl Zondag namiddag bevoorens is bestemd om eenen zegen over den aanstaanden Haringteelt van den Allerhoogsten afteflmeeken.

DE HAGE *den* 2 *Juny*. Heden morgen ten 8. uur kondigde het geschut, en kort daarop het gelui der klokken, den heuchelyken dag aan, waarop het Dank- en Vreugde-Feest zal gehouden worden voor den te *Amiens* gelukkig geslooten Vrede; daar dit zelfde Feest ons verpligt, de redactie van ons Nieuwspapier voor tien uur heden morgen gereed te hebben; is het onmogelyk, iets van de Festiviteiten van deezen dag te melden, welke voor het overige hoofdzaakelyk overeen zullen koomen met de daarvan reeds vroeger gedaane annonce.

De Burger *Buyer*, die in de zaak van den Colonel der Artillerie *Martuschewitz* was betrokken, is nu, volgens uitspraak van de Hooge Militaire Vierschaar, insgelyks op vrye voeten gesteld.

STAATS-BEWIND.

DE HAGE *den* 2 *Juny*. Het Praesidium by den Raad van Oorlog is voor de maand Juny 1802. gecontinueerd op den Burger *Zuylen van Nyevelt*.

Zo men verneemt, is tot Gouverneur van *Curaçao* aangesteld de Burger *Lauffer*, die reeds bevorens dien post heeft bekleed; en tot Gouverneur van 't *Bataafsch* gedeelte van 't Eiland *St. Martin*, de Burger *Ring*.

De Burger *Apostool*, die voor eenige maanden, met eene Zending van het Gouvernement, naar *Londen* was vertrokken, is in deeze Residentie geretourneerd; zo men verneemt, zal die Burger hier slegts een korten tyd vertoeven, en op nieuw de reize naar *Londen* aanneemen.

Reeds in de Maand Maart l. l. heeft de Raad van Binnenlandsche Zaaken aan het Staats-Bewind eene Misive gezonden, houdende een algemeen berigt, omtrent den tegenwoordigen toestand van het openbaar laager Schoolweezen in ons Vaderland, opgemaakt uit de by den voormelden Raad in de laatst verloopen maanden December en January ingekoomen onderscheiden Rapporten der respective Departementaale School-Besturen, voortgevloeid uit derzelver byeenkomsten, in het laatst des voorleeden jaars gehouden; en welke Rapporten inzonderheid behelsden verslag van den staat van 't openbaar laager Schoolweezen binnen ieder Departement, en elk Schooldistrict, voor zo verre namelyk deeze staat kan worden opgemaakt uit de byzondere berichten en persoonlyke kennis der Schoolonderwyzers, daartoe op onderscheiden plaatsen, door de geheele Republyk zamengeroepen, en uit de schriftelyke opgaven, door dezelven aan hunne Schoolopzieners respectivelyk ter hand gesteld.

Drie hoofdstellingen maaken het resultaat uit van het onderzoek van den Raad der Binnenlandsche zaaken, en van de by denzelven ingekomen Rapporten, onder dewelken alle belangryke byzonderheden gevoeglyk kunnen gerangschikt worden! *Voor eerst:* „dat het openbaar laager Schoolweezen eene ver„betering of hervorming dringend behoeft." — *Ten tweeden:* „dat het voor eene wezenlyke verbetering vatbaar is, en deeze „niet langer onder de hersenschimmige ontwerpen moet gesteld „worden" En *ten derden;* dat alleen door eene verstandige, „maar nadrukkelyke medewerking van het Gouvernement, deeze verbetering kan bereikt worden." — Deeze drie hoofdstellingen worden door den Raad zeer ampel betoogd, en met de noodige drangredenen, voorbeelden en bewyzen, uit de opgemelde Rapporten, gestaafd. In de laatste hoofdstelling zegt de Commissie, dat eene weezentlyke verbetering der Schoolen, verbetering van het uit- en inwendige der Schoolverrekken, en van het lot en bestaan der School-Onderwyzers, vordert. De Raad eindigt met aan 't Staats-Bewind eenige bedenkingen ten voordeele van een verbeterd Schoolwezen te maaken, daar eene geheele of gedeeltelyke verandering van maatregelen in deezen, door dweepzugt en onverstand in de hand te werken, door den yver van alle waardige menschen vrienden, die in zo grooten getale met dit belangryk werk zig bezig houden, geheel uitteblusschen, de beschaving en verlichting onzer Natie, ten minsten een vierde gedeelte agteruit zetten, en de beste gelegenheid zou doen verlooren gaan, om iets met vrucht te beginnen. En welke verstooning (zegt de Raad) zou dan dit Land aan het oog van deszelfs nabouren aanbieden; daar men zig overal beyvert om het eerst óf elementair onderwys op een redelyken en vasten voet te brengen.

„ Sedert de wysgeerige Keizer JOSEF het voorbeeld aan alle „verlichte Regenten en Besturen heeft gegeeven, arbeidt men, „zo wel in het *Roomsch-Catholyk* als *Protestantsch* gedeelte van „*Duitschland* aan de vorming der Jeugd door welingerigte Schoo„len: het *Fransch* Gouvernement heeft dit zedert lang als het „voorwerp der eerste zorgen van een Republikeinsch Bestuur „beschouwd, en tot in het *Noorden* van *Europa* werkt de Geest „van eenen *Basedow*, van *Salzmann*, en *Niemeyer*."

„En, op grond deezer consideratien, was de Raad van meening, eerlang aan 't Staats-Bewind een Voordragt te doen, omtrent de veranderingen, welke in de Publicatie van 15. Juny en 22. Augusty des voorigen jaars, uit hoofde der tegenwoordige orde van zaaken, behooren gemaakt te worden, met behouding echter van de algemeene bedoeling en den geest dier Wetten."

De Missive van het Staats-Bewind in de Zitting van het Wetgeevend Lighaam van laatstleeden Dingsdag ingekomen en Commissoriaal gemaakt (*zie onze Courant van Woensdag* 26. *May II.*) met opzigt tot de oprigting van een algemeen Discompto-Deposito- en Beleenbank, is geschreeven den 21. deezer, en behelst in de eerste plaats eenige præliminaire reflexien, welke uit den aart van het onderwerp, waarover het Staats-Bewind de deliberatien van het Wetgeevend Lighaam wilde uitnoodigen, voortvlueien, en die, als het ware, de hoofdsom van des Bewinds bedoelingen by deezen voordragt in zig bevatten. — Het Bewind voords tot een meer opzetlyke behandeling van het onderwerp overgaande, zegt, onbetwistbaar een van de nadeeligste gevolgen, uit de bevoorens opgetelde onheilen gehooren, te bestaan, in eene aanmerkelyke vermindering van 't Numerair- of Comptant geld in de Circulatie, die werkelyk plaats heeft, tot betoog van hetwelk in aanmerking wordt gegeeven, dat het Goud genoegzaam geheel verdweenen is, terwyl de jaartallen op de nog overgeblevene Zilvere specien de blyken draagen, dat van de laater gemunten, en dus, door de mindere afslyting, meer volwigtige specien, een aanzienlyk gedeelte moet zyn uitgevoerd, of van gedaante veranderd. Deeze schaarsheid van het representatief, is ongetwyfeld hoogstnadeelig in een tydstip; waarin de vervallen Koophandel een nieuw aanzien moet verkrygen; — veroorzaakt natuurlyk, dat meenige tak van Fabrieken en Handel, vooral die door minvermogende gedreeven wordt, niet dan kwynende kan worden voortgezet, zo al niet geheel stilstaat. — De provisioneele Representanten van *Holland* by het uitschryven eener groote Provinciaale Geldheffing in 1795., insgelyks dit gebrek aan circulatie ernstig gadegeslagen hebbende, werdt in dat jaar tot soulagement der Ingezeetenen binnen *Amsterdam*, de Algemeene Beleenbank door hun opgerigt. Het Bewind betoogt vervolgens de redenen, waarom die Beleenbank echter uit haaren aart ongeschikt was, om het bedoeld oogmerk te bereiken. Het geweezen Uitvoerend Bewind, helderer denkbeelden hieromtrent koesterende, vondt goed, op voorstel van deszelfs Agent van Financien, by eenen secreeten Voordragt, in dato 28. Dec. 1798., aan 't Vertegenwoordigend Lighaam een meer algemeen en toereikend middel te proponeeren, in de oprigting van eene Nationaale Beleen-Discompto- en Deposito-Bank, welke voordragt echter, ofschoon dikwyls herhaald, nimmer een vrugtbaar onderwerp der deliberatien van hetzelve Lighaam is geworden. — Het Staats-Bewind dit voorstel als een der voornaamste middelen beschouwende tot keering van alle de in deszelfs Misive geschetste onheilen enz. vernieuwt hetzelve, 'er daadelyk byvoegende, het Reglement of Octroy, waarop zodanige Bank zou behooren te worden in werking gebragt. — alvorens echter eenige algemeene aanmerkingen tot opheldering en adstructie van dit een en ander, laatende voorafgaan, wegens het nut deezer inrigting, welke door de ondervinding in 't nabuurig *Engeland*, in *America*, in *Deenemarken* en elders, genoegzaam geleeraard is. — Na dit *Exposé* van het nuttige en noodzaaklyke der voorgeslaagen Beleenbank, draagt 't Bewind een Concept-Besluit voor, vervat in de twee volgende pointen:

„ 1°. 'Er zal binnen de Stad *Amsterdam* werden opgerigt en „in werking gebragt eene *Algemeene* Bataafsche *Beleen-Discompto en Deposito-Bank*."

„ 2°. Deeze oprigting en invoering zal geschieden onder de „bepaalingen, en met verzeekering der voordeelen in 't hierna „geinsereerd, en by deeze gearresteerd Reglement en Octrooy, „breeder omschreeven; welke voordeelen hiermede onherroepelyk worden vastgesteld, zullende hetzelve Reglement en „Octrooy kragt hebben geduurende een tyd van vyf-en-twintig „agtereenvolgende jaaren, ingaande met den 1. July 1802., en „mitsdien voortduurende tot ultimo Juny 1827., ten ware de „gevallen, by hetzelve Reglement en Octrooy aangeweezen, de „intrekking of herroeping van hetzelve mogten ten gevolge heb„ben of noodzaaklyk maaken."

Het Concept-Reglement en Octroy der Beleenbank, is vervat in 59. Artikelen, waarvan de hoofdzaaklyke inhoud is; als volgt:

Het primitive Fonds deezer inrigting zal bestaan uit *Vyf Millioenen Guldens*, te fourneeren in comptante specien, door zodanige Persoonen, Lighaamen, Corporatien, Societeiten ofte andere, zo binnenlandsche als buitenlandsche, welke zullen verkiezen in dezelve deel te neemen, waartoe ook alle Weesmeesteren, Voogden en Administrateuren over Goederen, *ad pios*

*** By *J. J. STUERMAN* wordt uitgegeeven, en is by de meeste Boekverkoopers in onze Republyk, Uitgeevers der *Binnenl. Bat. Courant*, als mede by *G. Warnars* en *van der Burgh* te Amsterdam; *Pluvié* te Dordrecht; *Viewig* te Nymegen, *W. van Bergen* te Breda en *S. van de Graaf* in de Hage à 5 ¼ stuiver te bekoomen: DE GEHEIME BRIL VAN MERCURIUS, of *nieuwe en gemaklyke manier om geheime brieven te schryven, zonder dat het mogelyk zy, dit dezelve door iemand anders, dan den persoon, voor wien zy gerigt zyn, kunnen gelezen worden:* Deeze manier om geheime brieven te schryven, geschied met behulp van een zogenaamd *cryptographisch*-vierkant, dat op eene kunstige wyze is uitgesneeden en het welk, op het geheime schrift gelegd worden, als een *kunstige bril* dient, om dit geheime schrift te leezen; — men heeft in deeze *cryptographische methode* geens aangenoomene caracters, noch eenige sleutel ter ontcyffering nodig; maar alles wordt natuurlyk, op de gewoone wyze, met de gewoone caracters geschreeven, en echter betoogt de Schryver, dat het onmogelyk is, geheime brieven, met behulp van dit *cryptographisch* vierkant, te zamen gesteld, te kunnen ontcyfferen: deeze methode is dus *eenvoudiger*, dan alle de bekende en meer aan het *eygenaerd der cryptographie verbonden*; de Schryver heeft in dit Stukje niet alleen aangetoond, hoe dit *cryptographisch* vierkant moet gebruikt worden; maar ook tevens de constructie van hetzelve opgegeeven, en op eene wiskundige wyze betoogd, op hoe-vele verschillende wyzen hetzelve kan worden geconstrueerd; de uitgeever vertrouwt diensvolgens dat hetzelve door alle *liefhebbers* der *cryptographie*, door *diplomatische* personen, *generaals* en *beroepsbers*, met één woord, door *elk een*, *die in de noodzaaklykheid is geheime briefwisseling te houden*, met genoegen zal ontfangen en met graagte gelezen worden.

ufus, van minderjaarigen, ofte anderen, geſteld, worden geauthoriſeerd, zo als zy geauthoriſeerd worden by deezen.

Het Staats-Bewind zal bepaalen en vaſtſtellen den tyd en wyze van inſchryving of overgang aan Deelneemeren, mitsgaders den voet en wyze van overdragt der aandeelen. —— Elk zal voor zo veel hy goedvindt kunnen deel neemen, mids niet minder, dan voor *f* 1000: opklimmende tot en met 2. maal honderd duizend Guldens. Zo dra 't Capitaal van 5. Millioenen Guldens zal zyn ingeſchreeven, overgedraagen en gefourneerd, zullen de deelhebberen zig daadelyk conſtitueeren tot eene Corporatie en Societeit, onder den naam van *Præſident en Deelhebberen der algemeene Bataafſche-Beleen-Discompto en Depoſito-Bank*; wanneer Deelhebberen terſtond treeden in alle Rechten, Qualiteiten en Voorrechten, als aan dezelven by 't Fonds niet toereikend mogt bevonden worden, om, by uitſluiting van anderen, aan het oogmerk van deszelfs inſtelling te voldoen, zyn Deelhebberen geauthoriſeerd, om, geduurende de eerſtvolgende 15 jaaren, 't primitief Capitaal der Bank. door het openzetten van nieuwe inſchryvingen te vergrooten met 5 millioen guldens. — De operatien der Societeit zullen zig bepaalen tot het beleenen van Effecten, Goederen, Waaren en Koopmanſchappen, het discompteeren van Wisſelbrieven, het aanneemen en bewaaren van Gelden, Goederen en anderen waardens, *à depoſito*, en den handel in Goud, Zilver, Billoen en verder Muntmateriaal.

Wanneer de Geldöpnemers op, of Beleeners van zodanige verpande Waardens in gebreke mogten blyven de aflosſing op de bepaalde of gecontracteerde tyden te præſteeren, de gevorderde Surpluſen, by de Beleenings-Acten bepaald, te voldoen, of de verſchuldigde Renten te betaalen, zal de Societeit, na verloop van veertien dagen, zonder verdere form van proces, de beleende Effecten, Schuldbrieven, Actien, Goederen, Waaren en Koopmanſchappen, tot zodanige fluctuëerende Beleeningen behoorende, ofte zoo veel van dezelven, als de Directie zal oordeelen genoegzaam te zyn, ten publieken verkoop aanſlaan, daarvan, ten minſten veertien dagen vóór den dag, tot de Veiling beſtemd, aan den gebrekigen Beleener of Beleeners kennis geeven, en dezelven by behoorlyke Advertentie en Affixie van billietten aan het publiek bekend maaken.

Alle Actien, tegen de Societeit te entameeren, zullen moeten worden geinſtituëerd en gebragt voor het Hoog Nationaal Gerechtshof. De Directie der Societeit, tegen particuliere Ingezetenen ageerende, zal zulks moeten doen voor derzelver competenten Rechter.

Het Stemrecht onder de deelhebberen zal worden uitgeöffend door alle de Leden, Ingezetenen deezer Republyk zynde, welke zedert één jaar of meer hun vaste woonplaats in dezelve hebben gehad, en, gedurende een jaar vóór de laatſte ſluiting der Boeken, en tot op den dag der ſtemming, onafgebroken voor duizend Guldens ofte meer, op de Boeken der Bank, als Eigenaren bekend hebben geſtaan.

De Directie, en algeheele Adminiſtratie der Operatien, Bezittingen en Eigendommen der Societeit zal worden toevertrouwd aan vyf Directeuren, waar onder de Præſident.

Tot Directeuren zyn verkiesbaar alle ſtemgerechtigde Deelhebberen, zonder onderſcheid. Jaarlyks, met het einde van alle Boek-jaar, treedt één derzelven af, de eerſte keer by loting, vervolgens naar ouderdom van dienst; zy zyn telkens weder verkiesbaar. De eerſte benoeming van Directeuren geſchiedt door het Staats Bewind.

Eindelyk en ten laatſten wordt aan alle Geconſtitueerde Auctoriteiten, zo Civile als Militaire, en byzonder het ſtedelyk Beſtuur der ſtad *Amſterdam*, de beſcherming en beveiliging der voornoemde Bank, gelyk mede de handhaving van dezelve in de voorrechten, by dit Octroy bepaald, ten duurſten aanbevolen.

*** MAGAZYN VAN TUIN-SIERADEN, of Verzameling van Modellen van Aanleg en Sieraad, van groote en kleine LUSTHOVEN, voornaamelyk van dezulke die, met weinig kosten, te maaken zyn. Getrokken uit de voornaamſte Buitenhuiſliche Werken, naar de gelegenheid en Gronden deezer Republiek gewyzigd, en met veele nieuwe *Platte Gronden* en *Sieraaden* vermeerderd, door G. VAN LAAR, Eerſte Aflevering, in groot *Quarto Formaat*, gedrukt op Royaal Schryfpapier. Dit Werk, het welk voor de Beminnaars van Tuinen en Lusthoven niet dan nuttig en aangenaam kan zyn, en waarin yder naar gelange van de uitgeſtrektheid van zynen grond, zodanige Sieraaden en Ontwerpen zal aantreffen, welke zynen aanleg zullen kunnen verfraaijen; wordt uitgegeeven met zeer fraay *gecoleurde* en ook *ongecoleurde* Afbeeldingen der *Sieraaden* en *Platte Gronden* te Amſterdam by *J. ALLART*. Het 2de Stuk hier van binnen kort zullende worden uitgegeeven, verzoekt den Uitgeever dat zy, welke zig van gecoleurde Exempl. gelieven te voorzien, zulks aan hunne Boekverkopers gelieven optegeeven. Alömme zyn dezelve ter bezigtiging voorhanden.

*** By *C. VAN DEN DIJES* en *ZOON* te Rotterdam, wordt heden uitgegeeven (met Approbatie van de Eerwaarde Claſſis van Schieland,) en is alöm verzonden: *Handleyding tot de Hervormde Belydenis en Evangeliſche Godtvrucht*, door *H. van Waardenburg*. De prys is 7 Stuivers.

*** De Boekverkooper *ALLART* te Amſterdam, adverteert: dat, zo dra de *Regeerings Reglementen* voor de byzondere *Departementen* door het BATAAFSCHE VOLK zyn goedgekeurd, hy als dan van dezelven zal uitgeeven eene zeer naauwkeurige en fraaije Editie, in kl. 12°. zeer Compres, alle by elkander compleet op Postpapier gedrukt, en preciſelyk de *Originele* nagevolgd. Hier by zal in één bandje gedrukt worden, de *Staatsregeling voor 't Bataafſche Volk*. Gemelde Uitgeever zal 't zelfde drukken in gt. 8vo formaat, met byvoeging van de *Inſtructien voor de reſpective Collegien der Bataafſche Republyk*.

*** Hoe oppervlakkig en onverſchillig men het uitneemen van KIEZEN of TANDEN beſchouwe, aan zo veel gevaaren is het onderhevig. (NB. zo het niet goed gedaan wordt.) —— De Kies- en Tandmeester SAMUEL LEHMANS te Amſterdam kan zig flatteeren, dat men nooit eenig kwaad gevolg zal gehoord hebben van de zo veel duizende Kiezen die, by uitgenomen heeft en nog dagelyks uitneemt; hy is daarin zo ſterk, dat hy met de eerſte opſlag direct ziet of 'er gevaar by is dan niet, of de Wortels natuurlyk gegroeid of degenereerd zyn, wat connectie die pynlyke Kiezen of Tanden met het oog of andere omliggende deelen hebben, daar by komt zyne veeljaarige habitude, zo dat hy zeggen kan het tot eene perfectie gebragt te hebben, dat hem niemand gelyk is: niet minder habil zet hy valſche Tanden in, van de natuurlyke niet te onderſcheiden, en rangeert de Tandjes aan Kinderen, zonder pyn: men gelieve op zyn Naam en Woonplaats te letten, op de Anthonyſ Jooden Breeſtraat 'over de Hardſteenen Apotheek, te Amſterdam.

*** Zeer voorſpoedig is verlost van een ZOON, de Huisvrouw van

AMSTERDAM J. LE COMTE.
den 29. Mey 1802.

BUITENLANDSCHE BERIGTEN.

DUITSCHLAND.

De nieuwe naar *Frankryk* beſtemde *Turkſche* Ambasſadeur *Achmet Effendi*, met zyn pragtig gevolg *Hongaryen* doorgereisd, is den 16. Mey te *Weenen* aangekoomen. Terſtond na zyne aankomst werd hy door den *Franſchen* Gezant *Champagny* ten middagmaal genoodigd; dan, hy ſloeg zulks af, ten einde in de geleegenheid te blyven, om, geduurende zyn kort verblyf te *Weenen*, ook andere dergelyke nodigingen van de hand te kunnen wyzen; daarentegen ontfing hy de bezoeken van de aanzienlykſte diplomatieke en andere perſoonen in die hoofdſtad, onder welken de Minister der kleine Republyk *Reguſa* de eerſte geweest is. Reeds voor den 19. Mey heeft de *Turkſche* Ambasſadeur zynen togt naar *Parys* voortgezet.

Hoe benodigd en tevens hoe beantwoordend aan het oogmerk de invoering der *Rumfordſche* ſoepen te *Weenen* geweest zy, kan men beoordeelen uit eene thans ten deezen opzigte in het licht verſcheenen opgave, volgens welke, in de laatſte helft des winters, wanneer reeds zeer veele min gegoede burgers in hunner handen-arbeid het onderhoud vonden, en by eene nog onvolkomene inrigting der kookplaatſen, echter byna 41.000. portien, grootendeels voor eenen zeer maatigen prys, en eenige weinigen gelddeloos, aan behoeftigen waren uitgedeeld.

De groote jaarlykſche revue der *Pruiſiſche* troepen heeft ook ditmaal met den uitgezogtſten luister in den omtrek van *Berlyn* plaats gehad. Zy heeft drie dagen, van den 20. tot den 23. Mey, geduurd, en by dezelve heeft men meer dan zes en dertig duizend man, zo cavallery als infantery verzameld gezien. Op den eersten dag vertoonde de geheele maſſa der laatstgemelde het beeldtenis van eenen veldſlag, waar in de beide elkander beſtrydende partyen door den Veldmaarſchalk *von Möllendorf* en den Generaal *von Kleist* aangevoerd werden; by deeze geleegenheid, zo als ook in het algemeen by alle de verrigte manœuvres, droegen de troepen de volkomenſte goedkeuring des Konings weg, welke vorst, geduurende al den tyd der revue, op het ſlot groote middagtafel, en den laatſten dag een pragtig bal en ſoupé gegeeven heeft. Na het eindigen der revue zyn alle de battaillons en regimenten naar hunne onderſcheidene guarniſoenen teruggekeerd. — Twee dagen daarna, op den 25., heeft de Koning zyne aangekondigde reize aangevangen, op welke, na het houden der byzondere revuën in ſommige der *Pruiſiſche* provincien, de Koning de verwagte byeenkomst met hunne *Ruſſiſche* Majeſteiten te *Memel* houden moet. Behalven de Koningin en 's Konings broeders *Hendrik* en *Wilhelm*, wordt hy door een aanzienlyk gevolg verzeld, en onderſcheidene zo gewestelyke beſtuuren als byzondere perſoonen maaken zig gereed om de Koninglyke famille op haaren doortogt, door het luisterrykſte onthaal, blyken hunner liefde en eerbied te geeven. Onder anderen hebben de Stenden van *Pommeren* hiertoe eene ſom van tienduizend rykſdaalers beſtemd, tot welke de Luitenant Generaal *von Pirch* eene dergelyke uit zyn eigen vermogen heeft bygedragen.

Den 16. Mey is de Hertogin weduwe, *Sophia Antonia* van *Saxen Coburg*, gebooren Princes van *Brunswyk Wolffenbuttel*, in den ouderdom van 78. Jaaren, aan de gevolgen eener beroerte, te *Coburg* overleeden.

HELVETISCHE REPUBLYK.

Den 19. Mey heeft het benoemde Committé van conſtitutie den uitſlag zyns arbeids aan de vergadering der notabelen voorgeſteld, welke denzelven eenpaarigiyk heeft goedgekeurd, en den volgenden dag, na eene tweede voorleezing of reſumtie, deszelfs aanneeming aan het Gouvernement heeft aangeraden. Het voorgeſteld ontwerp draagt de duidelyke kenmerken van het tydperk, waar in het is vastgeſteld, en bevat zeer veele bepaallngen omtrent het onlangs op zulk eene heevige wyze betwiste verſchilſtuk der tienden en cynſen, welker eindelyke inrigting, afkoop en vernietiging echter, na het ſtellen van eenige algemeene grondregelen, aan de byzondere cantonnaale beſtuuren wordt opgedragen. Door dit middel hoopt men waarſchynlyk het volks misnoegen ter neder te zetten of te verdeelen, het welk in ſommige ſtreeken der Republyk nog aanhoudend blandt of ſmeult. Deszelfs laatſte losbarsting in het Canton *Leman* is geſtraft geworden door de gevangenneeming van twee landlieden, welke, na het uiteengaan der krygscolonne onder den Bevelhebber *Raymond*, by de terugkeering in hunne Gemeente *Denens*, aan het hoofd eener gewapende bende, de papieren van den amptenaar hunner plaats met geweld hebben opgeligt. Eene andere ſtraf, verzeekert men, is uitgeöeffend tegen de Municipaliteit van *Morges*, die de gewapende landlieden, indien niet de *Franſche* bezetting van het Kaſteel zulks door haare ſtandvastigheid belet hadde, op hunnen eisch van geſchut voorzien zou hebben, welk gebrek aan moed of goeden wil dier plaatſelyke amptenaaren derzelver afzetting ten gevolge gehad heeft. De herſtelde rust in dit gedeelte onzer Republyk ondertuſſchen de derwaarts ſaamgevloeide krygsmagt grootendeels nutteloos maakende, is dezelve, tevens met den Burger *Kuhn*, naar *Bern* terug gekeerd, of afgezonden om de onlusten in andere ſtreeken van *Helvetien* te dempen, inzonderheid in het Canton *Unterwalden*, alwaar men met reden oordeelt meerder te vreezen te hebben van de bedaarder poogingen der voorſtanders van het voorig Ariſtocratiſch beſtuur, dan elders van den veeltigt min beraaden yver van te leur geſtelde Republikeinen.

De aardbeeving, van welke men op den 9. Mey den eersten ſchok gevoelde, is van langer duur en ernstiger gevolgen geweest, dan men in den beginne verwagt had. Op den gemelden dag had zy reeds in *Klingenau* de geweldigſte uitwerking, waardoor een aanzienlyk ſtuk lands verzonk; weinige oogenblikken daarop hoorde men, aan den kant van *Windisch*, *Villigen*, *Ramigen*, den *Gelfsborg*, *Koningsfelden*, 'enz., by eenen helderen hemel, een rommelen en kraaken in de lugt, 't welk men by het ratelen van eenen wagen op eene ſtraat, en by het losſen van kanonſchoten vergeleek. Hierop volgde den 12. eene heevige aardbeeving, die algemeen in *Helvetien* gevoeld is. Als een gevolg deezer aardbeeving ziet men de koude van den 15. 16. en 17. aan, welke, byzonder in den nagt tusſchen den 16. en 17., veel ſchade aan boom en veldvrugten gedaan heeft.

FRANSCHE REPUBLYK.

Het officiëel dagblad van den 28. Mey bevat wederom byzonderheden omtrent de Colonie *St. Domingo*, welke, ofſchoon van eene oude dagteekening, en ſlegts weinige dagen na de aankomst van den Generaal *Leclerc* geſchreeven, aanmerkingwaardig zyn uit hoofde der nadere inlichtingen, die zy opleeveren omtrent de ontwerpen van wederſtand door den Neger-Generaal *Touſſaint* gevormd, en de yſelyke verwoestingen, die het gevolg van derzelver mislukking geweest zyn, maar inzonderheid wegens het tafreel, het welk zy aanbieden van den finantieelen toeſtand onder het beſtuur diens bevelhebbers, uit het welk, volgens eenen autenticken ſtaat op bevel van *Touſſaint* zelven aan de Centraale Vergadering des Eilands voorgedragen, blykt, dat de inkomſten de ſom van nog geene twintig millioenen uitmaakten, terwyl de uitgaven die van meer dan vier-en-dertig millioenen bedroegen, en dus den ontfangst meer dan veertien millioenen te boven gingen.

*** DE COMMISSIE TOT BENEFICEERING DER MYDRECHTSCHE DROOGMAKERY zal, onder Approbatie van den Agent van Inwendige Politie enz. op Saturdag den 19. Juny aanſtaande, des ochtends ten 10. uuren, in het Rechthuis aan den *Uithoorn* publiek Aanbeſteeden het maaken der Voorboezems voor de op voorſz. Droogmakery geſtigt wordende Bovenmolens; mitsgaders het leggen eener Kade op een gedeelte van den Ringdyk der meergemelde Droogmakery.

Breeder volgens Billetten, gelyk mede volgens Beſtekken zo in het voorm. Rechthuis, als elders op de gewoone plaatſen ter leezing liggende.

*** By *MORTIER COVENS en ZOON* te Amſteldam is van de Pers gekomen, en alom verzonden: *Handleiding tot de kennis en het gebruik der* HEMEL- *en* AARD-GLOBEN, *bevattende tevens de beſchryving van de conſtructie, en het gebruik van eene geheel* NIEUWE AARD-GLOBE, *welke in zich het gebruik der Hemel en Aard Globen vereenigt*: door CORNELIS COVENS, met plaaten 8vo, à *f* 4- 10. De AFBEELDING VAN HET ZONNESTELSEL in het bovengem. werk voorkoomende, is ook apart te bekoomen, en zeer geſchikt om op bordpapier te plakken, ten einde zich de afſtanden der Planeeten', haare omloops-tyden, grootheden enz. gemakkelyk te kunnen herinneren.

Door J. J. STURMAN, in de Hage.